

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő hárszabás kőre alatt a szerkesztőség telére:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-száma: 134.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 20
Fél évre 7 " Egy hóra 1 " 50

A szent háboru.

Makó, nov. 18.

A fejedelmék éppen úgy, mint az elkeseredés kődönfője jelzővel írta körül, jelölték meg a világnak mai háborúját. Nem adott azonban egyetlen nemzet sem találóbb nevet ennek a méreteiben legnagyobb világháborúnak az izlemlés. A felva kihirdetésével a szent háborúnak minősül korunk rémes háborúját.

Igaz van. Szent háboru ez. Szent, mert igazságos célokért küzdenek benne a szövetségesek. A középkoriól napjainkig erőszóddó szláv törekvés már régen a billegőre állította az európai békét. Evidensnek óta fenyegette Európa valódi kultúrnapéinek anyagi és erkölcsi fejlődését. Csak az európai diplomácia takargató leple borított fátyolt az ónzó célokat szolgáló angol kápsziságra, csak a diplomáciai fátyol takargatta a terjeszkedési vágy mérgétől megiltasult nagy orosz birodalmat és mindazon szláv földfoltokat, melyeknek műveletlen népei fanatizmusukban a nagy szláv egyesülés világhatalmát remélték. Az ingadozó és leháttérben korrumpált francia, beszámítás alá sem jöhet, mert ő volt eddig is és talán marad jövőre is az európai konfliktus hiszterikus beteg. Rá csak a számalmas tekintés lehet a végső bukásban jutalom, mint szerencsétlen betegre.

A föld nem bírta már el tehát. Ki kellett törni a világ legnagyobb háborújának. Ki kellett törni, hogy az igaz ügyek legyőzei legyenek igazságot egyes népek (alkapásai, jogtalan igényeiknek támasztásai között). És a történelem tanúsága szerint lime elkövetkezett a nagy háboru. Az igaz ügyek követelte nagy leszámolás órája, melyben egyes népek legszentebb jogait fogja biztosítani az igazak legyőze. Ez oknál fogva szent ez a háboru. Szent mindazoknak, kik a népek nyugalma, békés erődicsi és gazdasági érdekeik megvédése szempontjából voltak kénytelenek öldöklő szárszámakhoz nyulni.

Az igaz ügyek megérősi találkoztak ebben a szent háboruban. Mintha a biblia szavainak jóslatos, de mégis bölcs bekövetkezését látnánk. Találkozott a kereszt és a féltöld. Jézus és Mohamed. Az ókorban egymásnak író ellenségek. A múltak harcát után léteve, ki merete volna remélni, hogy valamikor a kereszt és féltöld összeölelkeznek és a féltöld két segítségére egyik nagy keresztényen elem letörésére a másik keresztény csoportnak.

A biblia jóslatos szavai teljesednek. Ahik teljesednek. Mert a viharzó háboruban a hasonló elemek megtalálják egymást. Így lett

a két ellentérből: Jézus és Mohamedből jó barát. Így lett az követőkből az a közös tábor, mely vivja népei szent csalájt. És a szent háboru meg fogja tisztítani a földet az emberi gyomtól. Békét varázsol a békétlenség helyére, nyugalmat plántál a nyugtalanság fölé, igaz jogot a jogtalanság helyébe, fejlődést teremt a tepsedés szárszáin és az emberek megérőstét viszi be az eddigi emberi ért-

etelenségbe. Ez okoknál fogva nekünk is szent e háboru. És ha valamikor a historikus megírja e háborúnak az emberiség öszszeségére gyakorolt hatásait, az oknyomozó igazság szemüvegén vizsgálva az elért nagy eredményeket, ő is igazat fog adni az izlam féltöldjének és a mai nagy öldöklő háborut nem fogja tudni másnak minősíteni, mint az emberiség szent háborújának.

Belgrád csak napokig tarthatja magát.

Minden irányban győzelmesen nyomulnak előre seregeink.

A déli hadjárat közeledik befejezése felé.

A szerbek ellen hadakozó osztrák magyar csapatok kemény, de sikeres harcok után elfoglalták Valjevóit, a Szerbia belsejébe vezető utasnak a kapujáig. A várost még vasárnap megszállták a Száva menti Obrenováccal egyidejűen. Hivatalos jelentés hozza hírt is, hogy Valjevóban a rendet és nyugalmat helyreállították és a monarchia cspatai folytatták az előnyomulást, úgy hogy hétfőn már átkeltek a Száva Kolubara nevű nagyobb mellékfolyójának egy részén. Valjevó is és Obrenovíc is ennek a folyónak a partján van, amelynek hossza mintegy hatvan kilométer. Ettől a vonaltól való előnyomulással egyidejűen, megkezdődött a harc Valjevón túl is, a Valjevó-Kragujeváci vonalon. Amíg az osztrák-magyar csapatok Szerbia belsejébe igyekeznek, azalatt Belgrádot is egyre jobban megközeleltik szerb területen és magyar területen is. A szerbországi Szurcainál átkelt társaság és a Zimony körül álló monitorok vasárnap óta szakadatlanul bombázzák Belgrád várát. Így remélik, hogy a várat véraldozat nélkül is be tudják venni.

Az a súlyos csapás, amelyet a monarchia serege Szerbiára mért, fogságba esett szerb tisztiek előadásán szerint, Petár szerb királyt arra indította, hogy a békekötés mellett foglaljon állást. A háborus

párt erre Petárt egy kolostorba internálta, nehogy a béke mellett híveket szerezhesse. Berlín híradása szerint a szerb király súlyos beteg, úgy hogy halála minden órában várható.

Mai híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

Eddigi harcaink mérlege.

Berlin, nov. 18.

A Berliner Tageblatt katonai munkatársa a lengyelországi harcokról elmélkedvén, egyebek között így ír: A háboru első idejében arról volt szó, hogy megakadályozzák az oroszokat abban, hogy a német határt áttörjék. E terv csak úgy sikerülhetett, hogy az osztrák és magyar monarchia vállalta azt a feladatot, hogy magára vonja az orosz főhaderőt és lekötse olyképpen, hogy az orosz főhaderő ne legyen a németek ellen fordítható. Már többször kiemeltük, hogy szövetségeseinknek ezért nagy köszönettel tartozunk. Még nem is tudjuk, hogy milyen tulerővel állott Oroszország

harcra készen — valószínűleg már május havában kezdte meg a hadikészültséget — és milyen nagy erővel vetette magát Ausztria és Magyarországra. Ez viléztül tartotta magát és minden alkalmat fölhasználta az offenzívára. Amikor a Mazuri-tavak hsdművelései be voltak fejezve, a monarchia ismét ellentállott az orosz előnyomulásnak. Przemysl ellentállott mindaddig, amíg a német előnyomulás Lengyeországban keresztül a Visztula vonalig lefolyt. Ezzel megghiúsították az orosz hadvezetéség ama másik tervét, hogy Tannenberg és Gumbinnen után megtögyakozott preszlisét Ausztria és Magyarország megverésével állítsák helyre. Az oroszok kénytelenek voltak a Visztula mögött a varasó-lyangorodi vonal védelme alatt milliósi hadseregüket újra csoportosítani.

Ausztria és Magyarország nyomban csatlakozott a mi offenzívánkhoz. Hadseregének balszárnya ismét előrelépt a Lizagórán át, mielőtt a német keleti hadsereg a Visztula-vonal felé nyomult.

A stratégiai visszavonulás és a szövetségesek csapatainak új csoportosítása az orosz tulerővel szemben jelentékenyen megjavította a szövetségesek helyzetét. Nem megyek oly messzire, hogy az 1812-ik évi orosz visszavonulást, még a stratégiai visszavonulás is, csak kitérés marad és a végén mindig ellenben részesítendő a kivédéssel szemben.

A monarchia a defenzíva idején ismét hűségess szövetségesnek bizonyult. A San tolyó és a medika-stary-sambori vonalon elért sikerek után bizonytalanság nehezére esett a monarchiának a megszerzett eredmény föladás, de az általános helyzet egyéges csökkenést igényelt, az osztrák és magyar hadsereg szárnyának elhajlása és Krakóra való támaszkodás vált szükségessé, míg Przemysl a centrum kitérője lett, hogy a szövetségesek újabb támadását megkönynyítsa. A keleti hadszíntér e fejlesztésének eredménye tehát: az oroszok előnyomulási erejének gyöngyítése és a döntés elhalasztása, amelyet Oroszországnak a nyugati szövetségesek kívánására izzó fáradsággal kell keresnie.

Hol lesznek új harcaink az oroszokkal?

Pátérvár, nov. 18.

A Dagblad közli a szentpétervári távirati iroda egy jelentését, amely szerint óránkint várják, hogy Krakó környékén megkezdődik a döntő nagy harc.

A németek az egész orosz-

német határ mentén futóárkokat ástak, amelyeket drótsóvóvályokkal és más legyőzhetetlen akadályokkal láttak el. Mindamellett — mondja az orosz jelentés — nem a határvonal mentén lesznek a döntő csaták, mert a németek tervére az, hogy a döntést a Königsberg — Lötzen — Grandenz — Bromberg — Posen — Glogau — Breslau és Neisse vonalon provokálják ki.

Orosz vereség Bukovinában.

Berlin, nov. 18.

A Götterburgs Altonblad galliciai haditudósítója jelent: Az osztrák-magyar seregek Czernovicstől északra átkeltek a Pruthon és vértanuln oldaltámadást intéztek az oroszok ellen, akiket sikerült visszaszorítaniuk.

Olasz tudósító a harctéri helyzetről.

Milanó, nov. 18.

A Corriere della Sera a Wec-lavec centrumból, a Vizzina mentén, a jobb és bal parion megindult új offenzíva dolgában a következőket jegyzi meg:

Igen kitűnő kísérlet ez arra, hogy az oroszokat előnyomulásukban megállítsák. Az időpontot is jól választották meg erre. Az offenzívára igen kedvező hatással vannak a kelet-poroszországi határon folyó harcok, valamint az a hír, hogy a németek a Kells — Cegatohan vonalon az oroszokat lassú visszameneteléssel maguk mögött csalogatták.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Fiatal német katonák a fronton.

Hága, nov. 18.

A Nieuwe Rotterdamse Courant tudósítója, amikor a németek Dixmuident elfoglalták igen erős angol és indiai csapatokkal kerültek szembe. A küzdelem a sűrű ködben borzalmas volt, az indusok görbe késeikkel a fűben hasaltak és úgy támadták a feltartózatlanul előtörő német csapatok. Az egész vonalon nagy meglepetés érte az ellenséges sereget, mert a német frontban teljesen új és egész fiatal katonák küzdöttek, akik meg nem állítható szuronyrohammal az ellenséget az Yser folyóba kergették. A németek előnyomulása az egész vonalon szinte órától órára haladt.

Az ellenséges csapatok kivonultak Ypernből.

Ypernt a szövetségesek kiürítették, ami a német seregeknek előnyomulását a tengerparti felé rendkívül módon megkönnyíti. Dixmuiden bevétel előtt a németek támadása különösen a francia gyalogság ellen irányult, amely

nem tudott a németek szuronytámadásának ellentánni. Az angolok nagy gyorsasággal a szorongatott francia sereg segítségére siettek, hogy az elvesztett fontos pozíciókat visszaszerezzék, de az ő akciójuk is kudarcot vallott. A németek a kiürített Ypernt egy idejűleg az ettől északra fekvő Langemarctot is bevették.

A németek elfogták a varsói vezérkart.

Berlin, nov. 18.

A Kutno melletti csatában ejtett foglyok között van Korff, a varsói kerület kormányzója is vezérkarral együtt.

Berlin, nov. 18.

A Berliner Tagblatt a varsói kormányzó elfogtatásáról a következőket írja:

Korff báró kormányzó Varsóból reggel utazott el szárnyazegédje kíséretében egy magánautón, még pedig Kuno irányában, nem tudván, hogy Kutnot elkeseredett ucsi harcok után a németek elfoglalták. Tarnow térségében a kormányzó vértanuln találkozott a német lovasság előcsapatával gépkocsijával menekülni próbált, a dragonyosok azonban utolérték és elfogták. A kormányzó nem fejtett ki ellenállást.

Reims újabb ostroma.

London, nov. 18.

A Morningpost jelent: Péntek óta a Champagne vidékén élénk tevékenység észlelhető. A németek ismét hevesen ágyúzzák Reims és környékét. A németek harcvesztései félkörben veszik körül a várost. Az ellenség különböző erőszégeknek birtokában van és a legutóbbi negyvennyolc órában heves támadásokat intézett a legfontosabb pontok ellen, miközben a legnagyobb nyomást Berry au las, továbbá Thiel felé gyakorolták. A németek nyilván nagy létszámú erőszéket nyernek. Nehéz ostromágyúk ismét lementek a magaslatokról. A németek jóval előbbre tolták futóárkjaikat. Szakadatlanul folytak az éjjeli támadások. Ma reggel sikerült a németeknek felrobbantani a vágóhidak épületeit.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

Péter király halálán van.

Berlin, nov. 18.

A „Deutsches Tageszeitung“ jelent: Breslából: Péter király orvosa úgy nyilatkozott egy újságról, hogy Péter király halálán van a súlyos állapotát óráról-órára várják.

Szerbia, nov. 18.

Szerb hírteltek, akiket csapataink Obrenovácán elfogtak, elmondták, hogy Péter király óhajja a békét és már hetekkel ezelőtt erősen kikelt Pasic ellen, aki Szerbiára Oroszország kedvéért a veszedelmet rázdította. A király a poltikusok előtt kijelentette, hogy még megalázó feltételekkel is meg kell kötni a békét, mert különben Szer-

bia Belgium példájára el fog tűnni a föld színéről. Pasic és a háborus párt a király e kijelentése miatt nagyon felzudult és minthogy attól tartottak, hogy a király befolyásolhatja a stupšina tagjait, a Vrauja mellett kolostorba internálták.

A királlyal tartott Cradjevine közmunkaügyi miniszter, aki Pasiccsal való nézeteltérése miatt ki is lépett a kormányból. Helyét tudvalevőleg Jovanovic a radikális pártvezér foglalta el. A szerb hírteltek azt mondják, hogy a szerb kar nagyrésze és a szerb poltikusok komolyabb része is már baláste, hogy nagy hiba történt Szerbia részéről és hogy ezt mihamarább jóvá kellene tenni.

Belgrád meghódítása e hét végére várható.

Szerbiából jelentik: Hétfőre virradó éjjel zimonyi ostromágyúink újra kezdték Belgrád bombázását. A beralnai hidtörési beosztás szerbek két hónapi bujkálás után, a vesutli hidon futva menekültek vissza. Legújabb jelentések szerint monitorjaink is igen hathatósan és eredményesen támogatják Belgrád lakossága gyalogszerrel pántkiszorítás mellett. Bizonyos, hogy a város legfőbb e hét végéig tarthatja magát.

Szerbia beismeri a vereséget.

Genf, nov. 18.

Párisból érkezett hivatalos jelentés szerint a szerbek kénytelenek voltak a bizonyult, túlsúlyban levő osztrák-magyar hadsereggel szemben visszavonulni. A szerbek kedvezőbb körülmények között és alkalmasabb terpen folytatják a védekezést.

Bécs, nov. 18.

A szerb hivatalos lap, a Pravda a következő felhívást tette közzé: — Súlyos napok virradtak Szerbiára. Senki sincs, aki arra számít gondolni, hogy a szerb államnak is élni kell. Senki sem fizet adót, pedig felstóllított kapott minden szerb polgár. Sürgősen felhívjuk a szerb népet, fizesse be adóját.

A Crni Vrch elfoglalása.

Zágráb, nov. 18.

Egy katona, aki résztvett a Crni vrch-nek rohammal való bevételével, közli:

A híres Crni vrch előtt állottunk. Az őszes magasságok a mi hatalmunkban voltak már, a legnagyobb kivételével, amelyet még az ellenség tartott megszállva és az egész környéket uralta. Az erődtések azonban már természetből fogva oly szilárdak, hogy bevehetetlenek látszanak. Már az államos támadás előtt napon megkezdődött a géptegyerek rengeteges üze, csak elvéve szóltak bele a pus-kák. A Crni vrchet három századnyi ellenség tartotta megszállva. Megrohanására katonáink közül hétszázan jelentkeztek, őnszántukból. Eanyire azonban nem volt szükség a kaplány csupán két-száznyolcvan választott ki közü-

lük. A rohamnál borzalmas szuronyharc keletkezett amely azonban mindössze tíz percig tartott a utána a magaslat a mi birtokunkban volt. Katonáink 370 szerb foglyot ejtettek köztük 3 tisztet, 7 altisztet. A sikeres roham után a horvát katonák a horvát himnusz énekeltek a lelkesen éjenezték az uralkodót. Hangjuk a Crni vrch fővégéig is elhallott.

A szerbek valjevói futása.

Valjevó diadalmas bevételé kezdete további győzelmeinknek. A szerbek ezúttal is heves ellenállást tanúsítottak. A gyors győzelem oka az, hogy a szerbek északra várták a támadást, holott a mi csapataink nyugatról érkeztek. Dél felől a szanegztől déltőlán ült tartott a csata. A szerbek déltőlán feladták állásukat, mire bevonultunk Valjevóba. Csapatainkra ekkor egy bombát dobtek. A szerbek állandó vereségektől feladva, megtörve, rendetlenül vonultak vissza két irányban, keletre és délkeletre. A legközelebbi összeköttetés kétségtelenül döntést hoz, mert a szerbek minden rendelkezésre álló ereje ki van játszva. Ahová a szerbek visszavonultak, ott lesz a döntés.

Potiorek kitüntetése.

Szerajevó, nov. 18.

Martiner vezérőrnagy, őfelsége katonai irodája főnökének kitüntetésre, tegnap a balkáni haderők főhadiszállására érkezett, hogy ányujtsa Potiorek táborseragyának az I. osztályú katonai érdemkeresztet a hadiértményért.

A szerbek Takovoig vonultak vissza.

Szófia, nov. 18.

Az Uro szi tudósítója jelent a szerb főhadiszállásról, hogy a hadvezetés stratégiai okokból elrendelte a visszavonulást a valjevó — kragujeváci vonal mentén fekvő Takovoig. Ez a visszavonulás, jelenti a szófia lap tudósítója, azonban inkább menekülésszerű futásnak illik be. A katonák tömegesen szöknek el csapatáiktól.

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORU.

A törökök előnyomulnak Egyiptomban.

Bukares', nov. 18.

Konstantinápolyi híradás szerint az Egyiptomba bevonult igen jelentékeny csapatok előnyomulása igen nagy gyorsasággal halad. Azoknak a helységeknek, amelyek a török csapatok eddig átvonultak, a mohamedán lakossága nagy lelkesedéssel csatlakozik. A határrendőrség a török csapatokhoz pártolt át és vezetőikül szegődik hozzájuk. A török előcsapatoknak El-Arisba való vonulásakor nagy panziamitikus tüntetések voltak. Most már nyilvánvaló, hogy a mohamedán agláció jól elké-

szította a talajt Egyiptomban Törökország mostani katonai akciója számára. A lakosság, amelyet tíz-kos fegyvertárakból szerelnek fel, a török csapatok számára nem megvetendő támogatást jelentenek. Abbas Hilmi pasa kedve proklamációját tömegesen terjesztik. Egyiptomban a hangulat határozottan kedvezőtlen Anglia számára, minthogy az angol csapatokat saját országukban árulás környékezi.

A Seik ül Izlam a szentháborúról.

Berlin, nov. 18.

A Tageblatti konstantinápolyi tudósítója kihallgatáson volt a Seik ül Izlamnál, aki így nyilatkozott:

— A kalifa még soha sem bontotta ki a szent háború zászlóját olyan formában, mint ahogy most történt. Még azok a szent háborúk amelyeket az Izlam a kereszties hadjárat idején harcolt végig, sem hasonlíthatók össze ennek a mostani szent feladattal nagyságával. Mohamedán gyermekei szent lelkesedéssel mennek a háborúba és mi boldogok vagyunk, hogy ezt a háborút az osztrák-magyar monarchia és Vilmos császár seregével harcolhatjuk végig. Vilmos császárról pedig az Izlam minden híve tudja, hogy ő mondta: háromszázmillió mohamedán barátja vagyok.

Beismerik az oroszok a török győzelmet.

Berlin, nov. 18.

A kaukázusi sereg vezérkara jelentette, hogy az oroszok a törökkel szemben vívott heves ütközetek után kénytelenek voltak visszavonulni, mert a törökök Erseumból és Trapezuntból segély csapatokat kaptak. A törökök szívós és folytonosan megújuló támadások közepette kísérletet tettek arra hogy a Ka-esu-szorost visszahódítsák. Ez a kísérlet azonban megúsult. Nem hivatalos jelentések csodálatos hősiességgel harcolnak és hogy az oroszokkal szemben határozott előnyben vannak.

BÖRCSÖK LAJOSNÉ

női varrónő

és fodrásznő

akár a varrást, akár a fodrászatot házánál is elvállalja.

Lakás: Acsev. állomás épület.

A nemzeti kölcsön hivatalos aláírási helye

az Országos Központi Hitelszövetkezet és gyűjőhely az ennek kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek, Makón, a

„Makói Ipari Hitelszövetkezet”

mindenki számára, akár szövetkezeti tag, akár nem. Alíráások a szövetkezet helyiségében, az Ipari testület házában, Topcsy László ügyvezető igazgató és Bittó Gyula pénztárnoknál végeztetnek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Nov. 19. Csütörtök Róm. kath. Lénárd hv. Protestáns Lénárd hv. Görög orosz október 25. Aréasz és t. Nap kel 6 óra 51 percor nyugszik 4 óra 35 percor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvélve, inkább csak délen megkelelten, oszpadékkal. Sürgönyprognozsis: hűvös, délen, keleten elvélve oszpadék Déli hőmérséklet: 10° fok.

— Dózsa Lajosné temetése. Ma a reggeli órákban tude elővirágokkal borított gyászkoszál hozta be az arad csanádi vasutaktól a szerencsétlen véget ért Dózsa Lajosné hulláját. A díszes fekete koporsó az Urulcsai hajlékba vitték, hol csak pár évvel ezelőtt a boldogság legzavartalanabb napjait élte a közszereleiben álló urnó férjével, Dózsa Lajossal, Makó város különösen kedvelt orvosával. A zivataros idő dacára a gyászszertartás igen sokan jelentek meg, hol Kecskeméti Armia dr. főrabbi mondott az elhunyt egyéniségét főnségesen jellemző gyászbeszédet. Ez után néhány gyászének következett és kivitték a szerencsétlen véget ért asszonyt a temetőbe, férje mellé. Hova mindig vágynak. Testük a földben csendben együtt porlad. Leikük a mennyek országában örökre egyesült.

— Az adófizetés és Makó városa. Más években úgy volt az, hogy főleg a novemberi adóterítály alkalmával a mi közönségünk tömegesen fizette be az adót. Most mult el november 15-iké, de most nem volt tapasztalható a tömeges adó beszolgáltatás. Ennek oka első sorban abban keresendő, hogy sok adófizető is be van vonulva a háborúba. A város tapasztalva az adóbeszolgáltatás körül észleltetett visszacsúszást, kénytelen lesz az adóbehajtás körül szigorúbb eszközökhöz nyulni. Meg kell jegyeznünk, hogy az adófizetés sohasem volt olyan hazafias cselekmény, mint most, mikor csak Makón több mint 2000 koronát adnak ki a hadvonnultak családjainak segélyezésére.

— Szűnőben van a kolerajárvány. A lapok közlése szerint a háborúval karöltve járó másik veszedelem a kolera szűnő féiben van ország-szerint. De szűnő féiben van a veszedelmes nyavalya a mi vármegyénkben, mert Királyhegyesen, hol a legtöbb megbetegedés és a legtöbb haláleset is fordult elő, szűnő 10 napon át egyáltalán nem történt kolera megbetegedés. A tekintetben, hogy a kolera nálunk nem tudott elhatárolódni, nagy része van a hatóság erélyes intézkedésének, de része van abban a polgárságnak is, mely minden óvintézkedést betartott.

— A katonai ügyosztály felhívása. Felhívataak mindazon lőtulajdonosok, akiknek lovalt a tegnapi napon a katonai kincstár Szegeden kölcsönbe vette, hogy a lovakra pókrócot hűldjenek, mert a katonai kincstár nem ad. A bentmaradt kocsiok hozzátartozói pedig a kocsiok részére fél ruhát vigyenek be.

— A sebesült katonák dohánya. A sebesültek részére beszerzendő dohányra a rendőrségnél a következők adakoztak: Szendrey Zsigmond kir. járásbíró 1 K., Gerzanits

György 4 K., Messinger Nánán 50 drb. cigarettát. Szalkai Zoltán 4 K., Botrocán János 1 K., Kovács Antal italmérő 3 K., Makói ref. tanítótestület 9 K., Poór Endre gyógyszerész 6 K., Tótváradai Kornis Ilona 1 K., Paku János mérsáros 2 K., Igaz Ferenc 1 K., Rácz Sándor 40 fill., Bleier Zsigmond 2 K-át, összesen 34 K., 40 fillért, mely összeg ma, napon dohány beszerzésre fordított. Kéri a rendőrség a közönséget, hogy e célra az adományozást folytatni sziveskedjék, mivel az ezután begyűlt összegből a katonáknak a karácsonyi ünnepekre való dohányát fogják bevásárolni.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Sz. Nagy Imre Öd. Zsófiával. — Házasságot kötöttek: Bíró Imre Diós Etellel Szabadi Pál Takács Erzsébettel. — Elhaláltak: Márton Bálint 6 éves, Nagy Gy. Sámuel 58 éves, Gyúge János 63 éves korában.

Magyar honvédek és az orosz harcosok.

Krupplia a két rajvonal között.

Egy honvéd írja a következő érdekes tudósítást:

— Vasárnap este történt ez a kis história, amely megmelegítette mindyájunk szívét:

— A honvédek mint a földözékben valahogy krupplira éheztek. Egy állatnak jutott eszébe, amint végignézett az irdatlan kruppliföldön: „Fink, a mindenit, de jó volna ma sült kolompér vacsorára.”

Mikor kimondta, már szinte érezték a gyerekek a sültkrupplili illatát. Idegesen mozogódtak az árokban. Ez is szólt, amaz is megszólalt: „Szakaszező ur, hozok én, elég lesz egy kenyértarisznyával?”

Egy szó mint száz, az esti szürkületben kimászott két honvéd a földözékéből. Utánuk huszonnégy három, még öt, még tíz. Minden fegyverzetük a gyalogsági ásó. Hason csuszak az előtük száz lépésnyire kezdődő kruppliföld felé. Az árokban lélekzefojva, szivdobogva várták, mi történik. A fink már készülték, ha baj lesz rohammal vágják ki pajtasait az ellenség kezéből. Aggodalmas percek teltek el s egyszer csak látják, hogy az orosz földözékéből is mászik ki nyolc-tíz ember az ásóval.

— Mi lesz most?

— Az oroszok odahúzódtak a kruppliföld felé. Vigyázva, óvatosan, félve. Négy tábla burgonya. Egyik részén a honvédek, a másik az orosz bakák álltak a kolompért. Képzelték a mieink kíváncsiságát, hogyan várunk a fejleményeket. Lassan-lassan közelebb húzódtak egymáshoz s egyszer csak látjuk ám, hogy a honvédek dohánnyal kínálják a muszkákat, akik viszonzásul huskzerrel húzogattak elő a tarisznyájukból s megömték vele a mi fink zsebét. Aztán szépen, ahogy illik, elköszöntek a komától a honvédek, az oroszok a legnagyobb lelki nyugalommal ballagtak visszafelé fedezékükbe. Nem tart belé félóra s a legerősebb puskatüz fejlődött ki a két rajvonal között.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(653)

87. fejezet.

Az új gróf.

Szappanos szinpadiasan hajtogatta magát.

— Most következik a komédia második része, mondá.

A kis leányt, akit elraboltam, az én kizárólagos tulajdonom.

Bíral akarom szerelmét.

Igy azonban, mint rablóvezért utáni fog.

En tehát föltettem magamban, hogy egy félóra mulva mint Del-Monte gróf térek vissza és szeügrasziván benneteket, kiszabadítom őt, elviszem kastélyomba, ahová ti is lassan utánam jöttök. Ezenul az lesz az ő hadilakása.

Értettétek?

— Értettük.

— Kastélyomban aztán megijudjátok a többi! A viszontlátásra!

Előbb bement a barlangnak egyik fülkéjébe, ahol az alélt Máriát lefektette.

Mária már magához tért és sírt.

Szappanos meglátva, felszökött és menekülni akart.

A bandita azonban feltartóztatá.

— Szép Mária, aranyos kis pillangó, hát így kell félni tőlem?

— Bocsásson el.

— Hát nem restelt legyezővé lenni egy helven éves aggyastyánusk?

Ez úgy vette ki magát, mint egy gyönyörű virágszál a kiszáradt kóró mellett.

— Bocsásson el, kiáltá Mária. Utálom őnt!

— Én pedig szeretem kegyedet, aranyos kicsikém.

Tudja-e, hogy most a földtete fultó oldaláról jövök s nem phentem addig, míg rá nem találom. És most el nem ereszttem többé. Morello herceg helyett én leszek a férje.

— Soha, soha, kiáltá Mária kezével elutasító mozdulattal téve.

— Jő, jó, hiszen majd elvállik, válaszolt Szappanos.

Holnapig kétségkívül megmondolja a dolgot.

— Soha, soha, sivitott Mária.

Inkább öljön meg, de arra ne számítsom, hogy én a magám leszek.

Hiszen maga egy gyafázatos rabló.

Szappanos elment.

Mária térdre dobta magát és Istenhez imádkozott segítségért.

E pillanatban lövések hallatszóttak be kiutáról.

Mária fe figyelt... A banditák felkapták fegyvereiket és kirohantak a barlangból.

Gyors tüzelés hallatszótt, mint mikor csalát vívnak.

Mária térdre borult és égfelé emelte kezét.

— Oh, hála neked nagy ég, jönnek a szabadítók, kiáltá örömkönnyekek között.

Ugy gondolta, hogy a merész rablótámadásnak rögtön elterjedt a híre a városban, a rendőrség talpra állott s üldözőbe vette a rablókat.

(Folyt. köv.)

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli időnyre a táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkötényebben el nem sajátítottak. Mivel pedig én e városban már évtizedek óta működöm, a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és a rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokon kívül az illemet, a társaságban való viselkedést és a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek.

Iratkozni mindenkor lehet lakásomon, Gróf Vay-utca 250. sz. a., hol most is esténként állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok

tisztelettel
Schwarcz Miksa
okl. táncitanító.

Megvételre

keresek aranka-mentes hermagot 100--150 kilogrammig. Egy vagy két darab jófejős tehenet, egy kisebb berendezésű lakatos szerszámot tábori fuvóval, esetleg kovács szerszámot. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Egy teljesen jó karban levő transzmisszió

„Makói Független Ujság” nyomdájában eladó. :-:

Herés árpa szalma, poiyva

kazalokként és ölenként eladó közel a városhoz

RITZ MIKSÁNÁL.

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos áron kapható.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 koronás piperezserek több kiállításos érmeikkel látták kiállításra.

A Zeitler-gőzmalomban

szénsalak kapható.

A durvább szénsalak ára kocsinként 2 korona, finomabb

3 „ „

Egy szobás

garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással, kis verandával KIADÓ.

Cim a kiadóhivatalban.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIAKKAL a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

drogériájában, Makó, (Fóter.)

Kapható következő fajokban:

Absinth	Kávé
Allasch kőmény	Maraschline
Angol keserű	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Őszibarack
Chartreuse	Rosztopcsin
Csészárkörte zöld	Rózsa
Curaso	Vanília
Kajszi	

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megkettőztelett szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kovés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan ujságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az alap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság” az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olosóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenképp meggyőző az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házamban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modellű **JOHNSTON** — eredeti — kévekötős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb áron bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyszintén mári megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részét nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kettő Sisal-féle kévekötős zsinget, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormányossal, Imperátor mátrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vas-pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavító műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő gépemmel a legkomplicáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujsám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón